

nyheder

01-05

Den fremtidige affaldspolitik tager form

EU-Kommissionen arbejder i øjeblikket på en temastrategi om forebyggelse og genanvendelse af affald. Arbejdet tyder på at man vil kunne opleve omfattende ændringer af den bestående EU-lovgivning på affaldsområdet.

De fire trends som tegner sig på nuværende tidspunkt er forenkling, livscyklusbetragtning, styrkelse af det indre marked for nyttiggørelse, indsnævring af anvendelsesområdet for affaldslovgivningen.

1. Forenklingen forsøges opnået bl.a. ved afskaffelse af direktiver, som i dag anses for overflødige. De første tegn på denne trend ses i forbindelse med to høringer iværksat af Kommissionen. De vedrører spildeoliedirektivet og direktivet om farligt affald.

Bør spildeolie genanvendes?

Dette spørgsmål er hovedtema for en internethøring om spildeoliedirektivet. Kommissionens juridiske tjeneste bruger mange ressourcer på procedurer mod medlemslandene for mangelfuld implementering af direktivet.

På samme tid stilles fra mange sider spørgsmålstegn ved fornuften i kravet om regenerering af spildeolie. Spørgsmålet stilles oftest ud fra en miljøøkonomisk indfaldsvinkel.

En analyse bestilt af Kommissionen viser, at regenerering ikke altid er bedre end forbrænding. Desuden peger Kommissionen på det faktum, at de fleste krav op-

stillet i Spildolie Direktivet syntes at være dobbeltkonfekt i forhold til krav stillet i affaldsrammedirektivet, samt i direktiverne om farligt affald, forbrænding, PCB/PCT og IPPC.

Er der brug for et særskilt direktiv om farligt affald?

Dette er et blandt fire spørgsmål der rejses i forbindelse med den anden internethøring, som Kommissionen har lanceret. De øvrige tre spørgsmål vedrører eventuelle forældede bestemmelser, forskellige fortolkninger i Medlemsstaterne af bestemmelserne og om blanding af farligt affald med ikke-farligt affald skal tillades.

2. Livscyklusbetragtning.

Vi har set, at der sættes spørgsmålstegn ved spiloliedirektivet, når livscyklus analyser viser, at regenerering af spildeolie ikke nødvendigvis er bedre end andre behandlingsformer.

I forbindelse med den forestående vedtagelse af genanvendelsesstrategien planlægges en revision af affaldsrammedirektivet. I denne sammenhæng sættes en debat i gang for at finde ud af, om der er opbakning til Kommissionens intention om at etablere en generel miljømålsætning, der bygger på minimering af miljøpåvirkninger fra affaldsdannelse og -behandling.

(fortsættes næste side)

Den fremtidige affaldspolitik tager form (fortsat)

Ligeledes forsøges det fremtidige sammenspil mellem forebyggelse og håndtering af affald afklaret. Kommissionen spørger derfor, om der bør pålægges Medlemsstaterne et krav om at udarbejde affaldsforebyggelsesplaner og om disse planer bør fremtræde selvstændige eller udgøre en del af affaldshåndteringsplaner.

3. Styrkelsen af det Indre Marked for nyttiggørelse.

Under høringen om udkastet til genanvendelsesstrategien har mange aktører peget på en række barrierer, der efter deres opfattelse hæmmer opbygningen af det Indre Marked for nyttiggørelse af affald.

Manglen på europæiske fællesstandarder for en række behandlingsaktiviteter er en sådan barriere. Dette agter Kommissionen at tage vare på ved at udvide IPPC Direktivets anvendelsesområde. Der vil hermed på sigt kunne skabes europæiske standarder, der finder anvendelse på de fleste affaldsbehandlingsanlæg over en vis kapacitet.

Kommissionen forholder sig dog tavs når det handler om europæiske behandlingskrav (f.eks. deponeringsforbud eller krav om genanvendelse for visse affaldsfraktioner).

En anden måde at styrke det Indre Marked for nyttiggørelse vil være at det tydeliggøres i lovgivningen, at affaldsforbrændings-

anlæg er nyttiggørelsesanlæg. Det vil også bidrage til friere bevægelighed for affald til forbrænding.

Det tredje tiltag går ud på, at frigøre visse fraktioner eller visse behandlingsoperationer for "unødige" krav, der stammer fra affaldslovgivningen. Dette vil blive forsøgt gjort bl.a. ved konkretisering af den fjerde trend, som analyseres herunder.

4. Indsnævring af anvendelsesområdet for affaldslovgivningen.

Kommissionen arbejder intenst med fastlæggelse af kriterier for, hvornår affaldet hører op med at være affald. Dette tiltag kombineres med et forsøg på at give en definition på biprodukter, som kan betragtes som ikke-affald.

Uden at røre ved selve definitionen af affaldsbegrebet vil det betyde at en del af det, der i dag udgør affaldsmængderne falder udenfor de kontrolmuligheder, som den bestående lovgivning giver hjemmel til.

Sammenfattende kan man sige, at Kommissionens nye tilgang til affaldspolitik sigter mod at fremme en konkurrenceudsættelse af dele af affaldssektoren. Skulle den samle den nødvendige opbakning i Medlemsstaterne er der udsigt til en øget liberalisering af markedet på europæisk plan./JH

Standard for fast affaldsbrændsel

Fast affaldsbrændsel er et brændselsprodukt af affald, der kan anvendes i bl.a. kraftværker og cementovne. Det kan f.eks. være forarbejdet erhvervsaffald med høj brændværdi, men det kan også være brændselsspiller produceret af blandet husholdningsaffald.

EU-kommissionen vil gerne sikre en god udnyttelse af affaldet som energikilde og har derfor igangsat et standardiseringsarbejde for fast affaldsbrændsel. Målet er at sikre et effektivt marked ved at udvikle metoder til at kunne dokumentere kvaliteten af brændselsprodukter skabt af affald.

Arbejdet er nu næsten færdig med et forslag til tekniske specifikationer, der kan bruges frivilligt af købere og sælge-

re af fast affaldsbrændsel.

Der forventes en stigende produktion og udnyttelse af fast affaldsbrændsel, der dermed kan forventes at blive et alternativ til den kendte affaldsforbrænding. Det har derfor stor betydning for de danske forbrændingsanlæg, hvordan den type affaldsbehandling vil blive reguleret.

I forbindelse med en revision af affaldsrammedirektivet er et af spørgsmålene netop, om fast affaldsbrændsel kan defineres som affald, og dermed være omfattet af forbrændingsdirektivet - eller om det kan defineres som et produkt og dermed være helt ude af affaldsreguleringen./HJo

Embedsmandsgruppens besøg på AV-miljø og Vestforbrænding

Affaldsarbejdsgruppen om organisering af affaldssektoren offentliggjorde i december 2004 sin afsluttende rapport med anbefalinger til organisering af affaldssektoren. Miljøministeren vil i løbet af foråret give folketinget en redegørelse om organisering af affaldssektoren.

For at forberede denne redegørelse er der nedsat en gruppe af embedsmænd fra Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Miljøministeriet (embedsmandsgruppen). Finansministeriet varetager formandskabet. Embedsmandsgruppen skal bl.a. vurdere forskellige modeller for liberalisering af forbrænding og deponering af affald.

For at få et større kendskab til deponering og forbrænding besøgte 7 af embedsmandsgruppens 12 medlemmer den 13. januar AV-miljø og Vestforbrænding.

På AV-miljø fortalte genbrugschef Marcus Müller fortalte om anlægget og dets historie, samt rammerne for anlægget og de-

res betydning for økonomien. Medlemmerne blev derefter vist rundt, hvor de fik lejlighed til at se bl.a. cellerne for mellemdeponering af forbrændingseget affald, deponering af asbest affald og deponering af shredderaffald. Marcus forklarede om de særlige problemer, der knyttet til deponering af disse typer affald.

Derefter var der rundvisning på og orientering om Vestforbrænding. Ivar viste rundt og Ivar og Birger orienterede om Vestforbrænding, anlæggets historie, rammerne for anlægget, effektivisering af anlæggets drift og genanvendelsesaktiviteterne. Der var stor spørgelyst ved den efterfølgende debat.

Efter besøget har vi fra Miljøstyrelse fået tak for et veltilrettelagt og meget informativt besøg. Medlemmerne af embedsmandsgruppen havde fået en klar forståelse af, at både deponering og forbrænding affald er mere kompliceret end de havde forestillet sig./LM

Statslig kapacitetsstyring af forbrændingsanlæg

Væsentlige ændringer på forbrændingsanlæg forudsætter godkendelse efter bekendtgørelse om varmeplanlægning og godkendelse af anlægsprojekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Det er kommunen, der godkender sådanne projekter, men indtil nu har Energistyrelsen haft mulighed for at stille samtykkevilkår, når det gælder forbrændingsanlæg. Ved udvidelser af forbrændingskapacitet har Energistyrelsen typisk involveret Miljøstyrelsen, som så har vurderet ansøgningen ud fra et ønske om at styre kapacitetstilladelser efter regionale forbrændingsbehov.

I forbindelse med forenkling af varmeplanlægningen er bekendtgørelsen nu ændret, og bl.a. fjernes Energistyrelsens ret til

samtykkevilkår for forbrændingsanlæg. Men hvor andre forenklinger i bekendtgørelsen er trådt i kraft med øjeblikkelig virkning, træder ophævelsen af Energistyrelsens ret til samtykkevilkår først i kraft pr 1. juli 2005.

Det betyder, at alle projektansøgninger indtil 1. juli i år stadig skal omkring Energistyrelsen, mens projektansøgninger efter 1. juli kun kræver kommunens godkendelse.

Om der skal indføres en anden form for kapacitetsstyring, og hvordan det i så fald skulle ske, vil naturligt være en del af arbejdet i det tværministerielle embedsmandsudvalg. /HJo

Beslutningsværktøj for bioaffald

I affaldsstrategi 2005 – 2008 opgav regeringen det generelle mål om genanvendelse af bioaffald. I stedet lægger strategien op til udviklingen af et værktøj til støtte for kommunale beslutninger om lokale løsninger.

Dette projekt er nu igangsat som en fælles nordisk projekt, der varetages af bl.a. forskere ved Lunds Tekniske Universitet og

Danmarks Tekniske Højskole. Formålet er at udvikle et værktøj i form af regneark e.lign, der kan anvendes af kommuner i hele Norden.

Projektet blev præsenteret for DAKOFA, Reno-Sam og *affald danmark* i januar. Der planlægges et opstartende seminar for repræsentanter fra hele Norden d. 9. – 10. februar i Dragør./HJo

Strukturreformens konsekvenser

Strukturreformen og sammenlægningerne af kommunerne betyder at nogle kommuner vil havne i en situation hvor de er medlem af flere kommunale affaldsfællesskaber. Udgangspunktet er, at den nye sammenlagte kommune overtager alle de tidligere kommunernes rettigheder og pligter.

Reformen er derfor lavet således, at året 2006 bliver et overgangså hvor sammenlægningsudvalg i de nye kommuner skal tage stilling til, hvilke af disse rettigheder og pligter de vil beholde og hvilke de vil afvikle.

Dette betyder, at mens der efter kommunalvalget i slutningen af 2005 kan komme nye medlemmer i affaldsselskabernes bestyrelser fra de kommuner, som ikke sammenlægges,

allerede den 1. januar 2006, vil medlemmerne fra de kommuner, som sammenlægges med andre, få deres mandatperiode forlænget indtil udgangen af 2006. På dette tidspunkt vil den nye sammenlagte kommune udpege nye eller genudpege tidligere bestyrelsesmedlemmer i de bestyrelser den nye kommune fortsat er med i.

Praktisk betyder dette for de kommunale fællesskaber to ting. De bør allerede nu forberede sig på at indgå i diskussionen om de nye sammenlagte kommuners eventuelle videre deltagelse i fællesskabet, herunder på hvilke vilkår, og de bør indstille sig på, at bestyrelsen formentligt bør konstituere sig både primo 2006 og primo 2007./NB

Værktøj til miljøøkonomiske vurderinger

Institut for Miljø og ressourcer på DTU har udviklet et værktøj til miljøvurderinger af affaldsløsninger - EASEWASTE. Værktøjet er bl.a. benyttet og videreudviklet i samarbejde med Århus Kommunale Værker i forbindelse med vurdering af Århus kommunes indsamling af bioaffald.

Værktøjet skal kunne anvendes af alle, der ønsker en miljømæssig vurdering af forskellige affaldsløsninger, og er designet til, at forudsætninger kan rettes til efter lokale forhold. Endnu findes værktøjet dog kun i en prototype, der løbende videreudvikles i forbindelse med konkrete projekter.

Med den stigende fokus på kvalitet i affaldsbehandlingen, bliver miljø- og samfundsøkonomiske vurderinger mere og mere centrale i beslutningen om nye affaldsløsninger. Det er ikke længere nok at tælle genbrugsprocenter, man skal se på både miljø og økonomi.

affald danmark planlægger derfor at deltage i videreudviklingen af dette værktøj – både for at understøtte udviklingen af et godt værktøj, - og for at blive bedre til selv at gennemskue sådanne vurderinger. I første omgang deltager vi i udviklingen af et modul til samfundsøkonomiske vurderinger, der forventes afsluttet med udgangen af 2006./Hjo

Årsmødet i affald danmark bliver afholdt den 14.-15. april 2005. Tema på mødet er affald danmark's fremtidige opgaver, affaldssektorens fremtid, EU-kommissionens revisionsplaner, genanvendelse af restprodukter og adgangen til forbrændingseget affald.

Kommende høringer

Branchebilag for modtagestationer for farligt affald

Februar/Marts 2005

Branchebilag for genbrugsstationer

Februar 2005

Bekendtgørelse til implementering af WEEE-direktiv

Marts 2005

Bekendtgørelse om deponering, implementering af eluatgrænseværdier

Efterår 2005

Kommende møder

CEN Komite for fast affaldsbrændsel	24.-25. februar 2005
Arbejds miljøgruppe	28. februar 2005
DAKOFA - Forbrænding	2. marts 2005
Deponigruppe	3. marts 2005
DAKOFA - slam	8. marts 2005
Miljøstyrelsen - revision af deponeringsbekendtgørelsen	9. marts 2005
DAKOFA - ISWA-relationer	15. marts 2005
DAKOFA - Teknisk Råd	15. marts 2005
Genanvendelsesgruppe	Marts 2005
Erhvervsaffaldsgruppen	11. april 2005
DAKOFA - Biologisk behandling	11. april 2005
DAKOFA - Elektronikskrot	12. april 2005
Ledergruppemøde	15. april 2005

Vigtige datoer og begivenheder

Årsmøde i affald danmark	14.-15. april 2005
Ministerens redegørelse for affaldsarbejdsgruppens arbejde i Folketinget	April/Maj 2005

Næsten alle væsentlige ombygninger af anlæg i affald danmark-samarbejdet er nu sat i drift. Dette gælder således Vestforbrænding og Århus Kommunale Værker, mens Reno-Nord forventes klar til sommer.

affald danmark

Leif Mortensen	Sekretariatschef	lm@affalddanmark.dk	Tlf. 32646102/40153255
Susanne Otte	Sekretær	so@affalddanmark.dk	Tlf. 32646101
Niels Bukholt	Specialkonsulent	nb@affalddanmark.dk	Tlf. 32646103/23711562
Hanne Johnsen	Specialkonsulent	hjo@affalddanmark.dk	Tlf. 32646110/23472678
Caroline Kirkegård	Juridisk konsulent	ck@affalddanmark.dk	Tlf. 32646104/28937694
Jacques Hoffenberg	EU-konsulent	jh@affalddanmark.dk	Tlf. 00 32 477 342 372